

Förord

Detta temanummer syftar till att förmedla olika perspektiv på området försäkringsmedicin, visavi de förändringar som skett under de senaste åren i den svenska sjukförsäkringen och i administrationen av densamma. De förändringar som genomförts, såväl i lagstiftning som i praxis, engagerar många. Temanumret innehåller artiklar som är skrivna av praktiker i myndigheter och forskare inom området.

I en inledande artikel diskuteras den försäkringsmedicinska bedömningen i gränssnittet mellan medicin, försäkring och arbetsliv. Författare är Elsy Söderberg. Strategiskt viktiga förändringar inom Försäkringskassan, utvecklingen av samverkan med hälso- och sjukvården och den ändrade rollen för försäkringsmedicinska rådgivare m.m. redovisas i en artikel av Siwert Gårdestig och Eva Alner Liljedahl.

Förutom förändringar i sjukförsäkringen har också ett Försäkringsmedicinskt beslutsstöd tagits fram för användning i handläggning av sjukskrivningsärenden. I en artikel av Jan Larsson redovisas erfarenheter av detta och möjliga utvecklingsvägar för att uppnå högre kvalitet i bedömningar av arbetsförmåga. Ett försäkringsmedicinskt magisterprogram för läkare har utvecklats vid Karolinska Institutet med ambitioner att öka den vetenskapliga kunskapen inom området försäkringsmedicin. Författare till

den artikeln är Kristina Alexanderson.

I processen kring en sjukskriven person ingår många kontakter mellan den enskilde och olika professionella yrkesgrupper. I en artikel av Ulrika Müssener och Catarina Linderoth analyseras hur sjuksköterskor som arbetar med telefonrådgivning, bedömer värdet av att ha deltagit i utbildning om sjukförsäkringens regelverk och försäkringsmedicin. Inom området försäkringsmedicin är det relativt ovanligt med ett mobiliserande och salutogent perspektiv i syfte att ta tillvara individens förmåga. Detta presenteras genom en processutvärdering av ett interventionsprojekt med case management metodik. Författare till denna är Elsy Söderberg och Heléne Thomsson.

Försäkringsmedicinsk forskning omfattar studier av aspekter på olika strukturell nivå i samhället, som påverkar hur försäkringarna utnyttjas, konsekvenser av att de utnyttjas eller inte utnyttjas samt hur båda dessa faktorer och konsekvenserna kan påverkas. Förändringarna i sjukförsäkringen och hur det s.k. ohälsotalet påverkats analyseras och problematiseras i en artikel av Per Lytsy, Ann-Sophie Hansson, och Ingrid Anderzén.

tema

TVå svenska avhandlingar presenteras. Carin Staland Nyman har i sin avhandling studerat sambandet mellan olika former av belastning i kvinnors liv och sjukfrånvaro och hälsa.

Malin Swartlings har i sin avhandling undersökt läkares sjukskrivningspraxis. Det är också glädjande att kunna presentera bidrag från Norge; Hans Magnus Sollis avhandling liksom hans artikel om begreppet arbetsförmåga ur ett hälsoteoretiskt perspektiv.

Förhoppningen är att temanumret kan inspirera till fortsatt dialog, till utveckling av vetenskaplig kunskap i försäkringsmedicin liksom av beprövad erfarenhet inom området. Alla författare har villigt ställt upp trots sina ordinarie arbetsuppgifter på annat håll, vilket jag vill tacka dem för.

Elsy Söderberg
Temaredaktör